

[Morten Lange.]

det, jeg anser for vigtigt og væsentligt, nemlig at den jord, som er godt i drift, bliver bragt i endnu bedre drift, men jeg anser det for mere tvivlsomt, om der er noget videre at vinde i randområderne ved at ekspandere, om jeg så må sige, følge i Dalgas' fodspor, dér, hvor han måske ikke engang selv ville have trådt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagenes overgang til anden behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden: Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at lovforslagene henvises til et udvalg på 17 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om indkøbsforeninger for mindre jordbrugere.

(Lovforslaget (nr. 166) findes i tillæg A. sp. 2205, fremsættelsen i tidenden sp. 3942).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Chr. Rasmussen: Da loven om indkøbsforeninger i 1939 blev gennemført til afløsning af den tidligere lov om driftslånsforeninger for mindre jordbrugere, satte man i husmandskredse store forventninger til denne lov. Det har da også vist sig, at de godt 26 år, der er forløbet siden da, har medført, at man igennem denne lov har fået skabt værdifulde besætninger rundt omkring i mange landbrug; det var hovedopgaven i 1939. Senere fik maskinerne efter den fremskredne mekanisering en endnu stærkere plads, og dette har bevirket, at kapitalbehovet for indkøbsforeningerne har været meget stærkt stigende igennem årene.

Jeg takker landbrugsministeren, fordi han nu har foreslået en betydelig forøgelse af disse midler. Det skal nok vise sig, at der i den kommende tid vil være rigeligt behov for dem. Mange steder i disse mindre land-

brugsbedrifter er man endnu langt tilbage med mekaniseringen, og der vil blive stillet krav om stadig flere midler. Jeg er ikke engang sikker på, at de midler, der nu foreslås, vil være tilstrækkelige i den periode, de er tænkt at skulle strække over.

Jeg mener også, vi i virkeligheden har andre muligheder for i nogen grad at forøge disse beløb, uden at det direkte behøver at gå ud over statskassen. Det har jo vist sig, at disse foreninger er blevet drevet på en sund og god måde igennem alle årene, og de har igennem disse år oparbejdet en betydelig reservefond, en reservefond, som vel i øjeblikket er på omkring 6-7 mill. kr. Jeg kunne meget vel tænke mig, at man fandt frem til en form, således at også denne kapital, der i virkeligheden ligger som noget af en død kapital i banker og sparekasser rundt om i landet, kunne anvendes til udlån til medlemmerne. Jeg er helt klar over, at man ikke ganske stille kan føre det ind i den almindelige udlånsforretning, fordi denne reservefond sammen med garantitegningen fra medlemmerne står som kaution for statslånene.

Jeg kunne derfor tænke mig, at man for at få et særskilt regnskab brugte af disse midler til den såkaldte lille fællesmekanisering ude i lokalforeningerne, nemlig at 2-3, højst 4 mindre landbrugere køber en større maskine. På den måde kunne man holde regnskabet adskilt og stadig være klar over, hvor stor reservefonden var. Jeg føler mig også overbevist om, at det ville give akkurat lige så stor sikkerhed over for staten som med pengene i banker og sparekasser.

Det ville sikkert have én fordel til. Det kan jo ikke nægtes, at disse mange penge i visse tilfælde kan komme til at brænde de enkelte bestyrelser en lille smule på lommen; og de kan jo godt nu og da få den tanke, om ikke det kunne være rart at anvende nogle af dem til et eller andet formål, som måske ikke har lige så nær tilknytning til indkøbsforeningerne, som det skulle have. Jeg kender i hvert fald forsøg på noget i den retning, og det synes jeg gerne vi skulle undgå; det er derfor, jeg har nævnt den mulighed.

I øvrigt finder jeg ikke anledning til at gøre nogen bemærkninger til de enkelte bestemmelser i lovforslaget; det drejer sig jo i virkeligheden kun om en ajourføring i forhold til tidens udvikling. Det gælder natur-